

SMĚRNICE O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ (WHISTLEBLOWING)

Úvodní ustanovení

V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

- a) Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
- b) Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance organizace. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy v kanceláři ekonomického oddělení v budově základní školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
- c) Smyslem směrnice je nastavit a zdokumentovat postupy pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

- a) Každý oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozví o porušování práv Unie a o protiprávním jednání jiných osob, které má znaky trestného činu nebo přestupku, je oprávněn podat oznámení dle článku 3 a 4 této směrnice zejména v oblastech:
 - daně z příjmů právnických osob,
 - ochrana životního prostředí, bezpečnost potravin a krmiv a ochrana zvířat,
 - zadávání veřejných zakázek,
 - ochrana vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - ochrana osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - případně dále dle § 2 zákona č. 171/2023 Sb.
- b) Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí zaměstnání, samostatná výdělečná činnost, dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění, také ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.
- c) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám s výjimkou dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
- d) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
- e) Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovatelé může způsobit újmu.

- f) Odvetným opatřením je zejména
- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
 - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
 - odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
 - uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
 - snížení mzdy, platu nebo odměny nebo snížení či odejmutí osobního příplatku,
 - přeložení nebo převedení na jinou práci,
 - negativní pracovní posudek, neumožnění odborného rozvoje,
 - změna pracovní doby,
 - vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
 - výpověď nebo odstoupení od smlouvy,
 - zásah do práva na ochranu osobnosti.
- g) Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani
- osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
 - osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
 - osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
 - osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost.
- h) Protiprávním jednáním se rozumí jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, dále jednání porušující právní předpis upravující určité vymezené oblasti (např. daně z příjmů právnických osob, zadávání veřejných zakázek, hospodářská soutěž, zpracování osobních údajů, životní prostředí, ochrany spotřebitele a další zákonem taxativně vymezené oblasti).
- i) Příslušnou osobou v organizaci je zletilá, plně svéprávná a bezúhonná osoba zodpovědná za přijímání a posuzování oznámení. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup - na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na úřední desce zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů (viz příloha č. 1).
- j) Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení

Oznamovatel může podat oznámení:

- a) vnitřním oznamovacím systémem, který škola zřídila,
- b) prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

4. Oznámení je možné podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

- a) písemně, v listinné podobě předat osobně,
- b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem, nebo dopisem s doručenkou,
- c) písemně elektronicky zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu, k níž má přístup pouze příslušná osoba,
- d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín.

Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas.

Informace o možnosti podání škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

U všech způsobů podání příslušná osoba zajistí elektronickou evidenci zákonem taxativně stanovených údajů: datum přijetí oznámení, jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresu oznamovatele, jsou-li tyto údaje příslušné osobě známy, shrnutí obsahu oznámení a identifikaci osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li příslušné osobě její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek. Pokud je to možné, pro získání údajů využije formulář uvedený v příloze č. 2 této směrnice.

5. Příslušná osoba po přijetí oznámení

- a) dodržuje zákonem předepsaný postup a lhůty,
- b) při osobním převzetí oznámení je přijmout nejdéle do 14 dnů, kdy o to oznamovatel požádal,
- c) vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů ode dne, kdy oznámení přijala,
- d) zajistí, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje,
- e) 30 dnů posoudí důvodnost oznámení a informuje o tom oznamovatele, ve složitějších případech může tuto lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, nejvýše však dvakrát.
- f) osobní oznámení osobně musí příslušná osoba přijmout v přiměřené lhůtě, ne delší 30 dnů,
- g) postupuje nestranně,
- h) zachovává mlčenlivost,
- i) v případě důvodného oznámení navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě,
- j) pokud oznámení posoudí jako nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom vyrozumí oznamovatele, poučí jej o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci,
- k) pokud oznámení posoudí jako důvodné, navrhne povinnému subjektu opatření k nápravě protiprávního vztahu,
- l) zajišťuje případnou komunikaci s ministerstvem spravedlnosti,
- m) navrhuje uplatnění případných postihů
- n) archivuje oznámení po dobu pěti let.

6. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

- a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.
- b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.
- c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

7. Evidence oznámení

Příslušná osoba v elektronické podobě vede evidenci údajů o přijatých oznámeních v rozsahu stanoveném zákonem.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

9. Závěrečná ustanovení

- a) Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků
- b) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec:
- c) Zaměstnanci školy byli seznámeni se směrnicí v rámci provozní porady dne 30.8.2023.
- d) Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2023

V Praze 24. července 2023

Mgr. Jiří Soukup
ředitel školy

Přílohy:

1. Informace pro oznamovatele
2. Formulář pro oznámení

**Informace pro oznamovatele protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb.
Prohlášení o implementaci Směrnice EU o whistleblowingu.**

- 1) V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, zavádí organizace Základní škola a mateřská škola Na Beránku v Praze 12. jako povinný subjekt v souladu s článkem 8 Směrnice EU následující **způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání**.
- 2) Škola jako povinný subjekt má zpracovanou vnitřní směrnici pro tuto problematiku, kterou zveřejňuje obvyklým způsobem. Směrnice zavádí vnitřní oznamovací systém jako souhrn postupů při přijímání oznámení, jejich evidenci a zpracování, ochraně totožnosti oznamovatele a ochraně informací uvedených v oznámení.
- 3) Každá osoba - oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností (Směrnice EU) dozví o porušování práv Unie, může podat informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít
 - a) písemně elektronicky na e-mailové adrese oznamovatel@naberanku.cz ,
 - b) v listinné podobě na adresu Základní škola a mateřská škola Na Beránku v Praze 12, Pertoldova 3373/51, 143 00 Praha 4 - Modřany a označením na obálce „Whistleblowing – neotvírat“;
 - c) nebo osobně u příslušné osoby (nejdéle do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal)

a to buď

 - a) škole, nebo
 - b) ministerstvu spravedlnosti.
- 4) Oznamovatel bude poučen o právech a povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákona, o poučení bude vyhotoven záznam. Oznamovatel by měl jednat ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti. Pokud oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, dopustí se přestupku, za který lze uložit pokutu až do výše 50.000 Kč.
- 5) O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, pokud s tím oznamovatel souhlasí.
- 6) S podanými oznámeními se může seznamovat pouze dále uvedená příslušná osoba, která nesmí poskytnout informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Příslušná osoba posoudí důvodnost podaného oznámení a vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3 a o přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo neshledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba škole navrhne opatření k nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

- 7) Škola vylučuje přijímání oznámení od osob, které pro školu nevykonává práci, nebo jinou obdobnou činnost podle uvedeného zákona.
- 8) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, příslušná osoba je vázána mlčenlivostí. Oznamovateli podle zákona č. 171/2023 Sb., náleží ochrana před odvetnými opatřeními. Ministerstvo spravedlnosti na svých internetových stránkách uvede informace, jak může oznamovatel postupovat v případě odvetných opatření.
- 9) Pro oznámení lze využít formulář (rovněž zveřejněný obvyklým způsobem), nebo způsob oznámení lze dohodnout s příslušnou osobou:

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení příslušné osoby	Vladimír Cícha
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Základní škola a mateřská škola Na Beránku v Praze 12 Pertoldova 3373/51 143 00 Praha 4 – Modřany
e-mail	oznamovatel@naberanku.cz

Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Oznamovatel (jméno, příjmení, datum narození, adresa,...)

--

E-mail

--

Telefon

--

Povinný subjekt (na koho oznámení směřuje)

--

Vztah k povinnému subjektu (zaměstnanec, firma, obchodní partner, volený orgán,...)

--

Text oznámení:

--

Chci být zpětně kontaktován

Nechci být zpětně kontaktován

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení příslušné osoby	Vladimír Cícha
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Základní škola a mateřská škola Na Beránku v Praze 12 Pertoldova 3373/51 143 00 Praha 4 – Modřany
e-mail	oznamovatel@naberanku.cz

Listinná podání označte na obálce: „Whistleblowing – neotvírat“